

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la Programul P. C. R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste

Stimați tovarăși,

Transformările revoluționare din societatea contemporană, inclusiv cele petrecute în țara noastră, marile schimbări din viața internațională și uriașa revoluție tehnico-științifică mondială produc mutații radicale în gândirea maselor largi de oameni ai muncii, au puternice repercusiuni asupra întregii dezvoltări economico-sociale a umanității.

Se poate afirma, fără nici o rezervă, că trăim o epocă în care dezvoltarea tumultuoasă a forțelor de producție care dinamizează întregul progres social, este tot mai mult determinată de avântul științei, al cunoașterii umane în general. Producția de bunuri materiale, care înregistrează o puternică dezvoltare și activitatea științifică de largă la orizontul cunoașterii — la nivelurile esențiale, inseparabile ale activității omului — exercită o puternică influență asupra conștiinței sociale a tuturor popoarelor.

Masele populare înțeleg tot mai mult rolul hotărâtor pe care îl au în procesul producției materiale și spirituale, în întreaga dezvoltare a societății contemporane. În acest context, activitatea ideologică și politico-educativă de largă la orizontul cunoașterii capătă o tot mai mare însemnătate.

După cum se știe, o dată cu trecerea în împlinirea planului cincinal 1971-1975, România a intrat într-o nouă etapă a evoluției sale economico-sociale — etapa făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate. Am vorbit în câteva rânduri despre caracteristicile

acestei etape noi și nu doresc să mă opresc acum la aceste probleme. Voi menționa numai faptul că în noile condiții de dezvoltare a țării noastre, activitatea ideologică-educativă devine o puternică forță, că formarea omului nou, cu o înaltă conștiință socialistă, cu un larg orizont de cultură reprezintă un factor de prim ordin în întreaga activitate de transformare revoluționară a societății, de edificare a socialismului și comunismului.

Pornind de la aceste considerente, plinara Comitetului Central al partidului este chemată să analizeze activitatea politico-ideologică și educativă, să stabilească măsurile necesare în vederea îmbunătățirii acestei munci, ridicării ei la nivelul cerințelor noii etape de dezvoltare în care a intrat țara noastră, a țărilor schimbări din lumea contemporană.

marxist-leninistă a partidului nostru au produs, de asemenea, schimbări importante în relațiile dintre oamenii muncii români și de alte naționalități; s-a întărit și dezvoltat continuu colaborarea și prietenia dintre cei ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, în munca și lupta unită pentru făurirea socialismului în patria comună.

Aceste schimbări se reflectă, de asemenea, și în faptul că mai mult de 50 la sută din forța de muncă activă lucrează în industrie și în celelalte ramuri neagricole, iar în cursul acestui cincinal forța de muncă ce va continua să lucreze în agricultură se va reduce la circa 40 la sută. Ca urmare a avântului puternic al întregii economii naționale, a crescut continuu venitul național care în 1970 s-a realizat în proporție de peste 60 la sută în industrie. Aceasta a permis atât alocarea unor însemnate mijloace materiale și financiare în scopul reproducției socialiste largite, al creșterii avuției naționale, cât și repartizarea unei părți însemnate din venitul național pentru fondul de consum. Pe această bază s-a asigurat sporirea continuă a veniturilor oamenilor muncii, care în cincinalul 1966-1970 au fost de circa 2,5 ori mai mari decât în cincinalul 1951-1955.

Pentru a înțelege mai bine preocuparea partidului și statului privind creșterea continuă a veniturilor oamenilor muncii, voi menționa un singur fapt, și anume că numai sporul veniturilor reale pe o persoană în 1975 față de 1970 va fi aproximativ egal cu întregul venit mediu anual pe o persoană realizat în primul cincinal.

Toate marile realizări obținute în domeniul dezvoltării economico-sociale, în ridicarea nivelului material și spiritual al poporului, demonstrează

ză justetea liniei generale marxist-leniniste a partidului nostru, care se știut să aplică adevăratele principii generale la condițiile concrete din țara noastră, să asigure mersul ascendent al construcției socialiste.

Succese de seamă au fost obținute în acești ani în domeniul învățămîntului, științei, literaturii și artei care au cunoscut, de asemenea, mari schimbări. Revoluția culturală, începută o dată cu instaurarea a puterii omenilor muncii s-a desfășurat cu succes.

Este cunoscut starea de înapoiere în care se găsea România în timpul regimului burghez-moșieresc precum și mosențirea grea pe care am prelat-o în această privință. Pentru partidul și statul nostru

socialist s-au impus ca o necesitate obiectivă lichidarea rapidă a acestei situații, înlăturarea într-un timp cât mai scurt a măsurilor menite să ducă la ridicarea nivelului de cultură al întregului popor. Încă de atunci — și viața a confirmat acest lucru — apărea cu toată claritatea că dacă nu vom reuși să lichidăm starea de înapoiere culturală, să creștem cadrele necesare de specialiști și de muncitori pentru toate domeniile de activitate, înșăși dezvoltarea economică-socială a țării nu se va putea înlături cu succes.

Sînt cunoscute eforturile depuse în direcția aceasta. Ca urmare, am ajuns astăzi la învățămîntul de 10 ani — care va fi generalizat în următorii 2-3 ani — obligatoriu și gratuit pentru întregul tineret, la cuprinderea în învățămîntul liceal și în școlile profesionale de meserii a celei mai mari părți a tineretului, la dezvoltarea și diversificarea învățămîntului superior care poate fi astăzi comparat cu cel din țările cele mai avansate. Cred că este indicat să ne referim în această privință la unele date comparative spre a înțelege mai bine eforturile depuse și marile schimbări ce s-au produs în domeniul învățămîntului și culturii în țara noastră.

Nr. crt.	număr de elevi și studenți	
	1938/1939	1970/1971
1. Învățămînt obligatoriu de cultură generală	1 575 477	2 941 265
2. Învățămînt liceal	49 287	505 891
3. Învățămînt profesional, de specializare postliceală și de maiștri	39 250	317 367
4. Învățămînt superior	26 489	151 885
TOTAL	1 690 503	3 916 408

Pînă la sfîrșitul actualului cincinal se prevede ca numărul elevilor și studenților să depășească 5 milioane, reprezentînd aproape un sfert din populația țării. Cred că aceste date vorbesc de la sine despre dezvoltarea pe care a cunoscut-o în acești ani învățămîntul din țara noastră.

Este de înțeles că realizările obținute în domeniul învățămîntului, al formării cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate, în înarmarea tineretului țării noastre cu cele mai noi cunoștințe ale științei și tehnicii constituie unul din

	1938	1970
Numărul unităților de cercetare științifică	51	303
Total personal din unitățile de cercetare științifică	5 000	37 000

Dar în afară de cifre, care sînt prin ele însele grăitoare, trebuie menționat că astăzi activitatea științifică joacă un rol de mare însemnătate în asigurarea progresului rapid al economiei românești.

(Continuare în pag. a II-a)

PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Miercuri, 3 noiembrie, au început lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Plenara are la ordine de zi: Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.

La lucrările plenarei iau parte ca invitați — șefi de secții la Comitetul Central, membri ai Colegiului Central de Partid, miniștri, membri de partid cu stagiu din ilegalitate, cadre din conducerea Frontului Unității Socialiste, Uniunii Generale a Sindicatelor, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Uniunii Tineretului Comunist, Consiliului Național al Femeilor, ale consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, secretarii cu probleme de propagandă ai comitetelor județene de partid, conducerea Academiei de științe sociale și politice și Academiei „Ștefan Gheorghiu” pentru pregătirea cadrelor de conducere a activității de partid, social-politice, economice și administrației de stat, rectori ai instituțiilor de învățămînt superior din Capitală și din țară, conducători ai Consiliului Culturii și Educației Socialiste, ai Ministerului Învățămîntului, ai unor instituții de artă și cultură, ai uniunilor de creație, directori de teatre, scriitori, muzicieni, artiști plastici, oameni de știință, redactori șefi ai presei centrale, ai presei literar-artistică, directori de edituri, lucrători în domeniul cinematografiei și radioteleviziunii.

A fost aprobată componența Comisiei pentru elaborarea proiectului de hotărîre

a plenarei, constituită din tovarășii Emil Bodnaraș, Gheorghe Pană, Miu Dobrescu, Iosif Uglar, Vasile Potop, Zaharia Stencu, Ștefan Voicu.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, a prezentat Expunerea cu privire la Programul Partidului Comunist Român pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.

În cursul după-amiezii au început dezbaterile pe marginea expunerii prezentate de secretarul general al partidului.

Au luat cuvîntul tovarășii Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Mircea Malița, ministrul învățămîntului, Gheorghe Blaj, prim-secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., Ilie Verdeț, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Aurel Baranga, dramaturg, Ilie Rădulescu, secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., Constantin Dăscălescu, prim-secretar al Comitetului județean Galați al P.C.R., Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Traian Dudaș, prim-secretar al Comitetului județean Mehedinți al P.C.R., Valter Roman, directorul Editurii Politice, Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., și Zaharia Stencu, președintele Uniunii Scriitorilor. Lucrările Plenarei C.C. al P.C.R., continuă.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe ambasadorul Zambiei

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit miercuri, 3 noiembrie a.c., pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Zambiei la București, Paul John Firmino Lusaka, la cererea acestuia.

Ambasadorul a transmis președintelui Consiliului de Stat un

mesaj din partea președintelui Zambiei, Kenneth David Kaunda.

A participat George Macoveșcu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe.

În cadrul convorbirii, au fost abordate probleme referitoare la dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre cele două state.

Primirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

Citiți în pagina a 6-a

● Sosirea ministrului de externe al României la Ankara

● Semnele timpului (note de drum din Turcia)

● U.N.E.S.C.O. la a 25-a aniversare (fișierul „Scinteii tineretului”)

Vizita primului ministru al Maltei, Dom Mintoff

CONVORBIRI OFICIALE

Primul ministru al Maltei, Dom Mintoff, împreună cu celelalte persoane oficiale malteze, a făcut în cursul zilei de miercuri o vizită în județul Prahova.

Premierul maltez a fost însoțit de Cornel Burtică, ministrul comerțului exterior, Iacob Ionașcu, ambasadorul țării noastre în Malta, Tudor Jianu, director în Ministerul Afacerilor Externe.

Primul popas a fost făcut la Grupul industrial de petrochimie — Ploiești, unde oaspeții au fost întâmpinați de Toma Comănescu, adjunct al ministrului industriei chimice, de membri ai Consiliului de administrație. Directorul general al acestei unități industriale, ing. Adrian Stoica, a înfățișat oaspeților principalele secții, produsele care se realizează aici, perspectivele de dezvoltare ale marelui complex de pe platforma industrială petrochimică de la Ploiești. A fost vizionat apoi un film documentar în care sînt redată în mod sugestiv etapele de dezvoltare a marelui combinat.

În sechela de reformare catalitică și de producere a seleniilor din cadrul rafinării, oaspeții au urmărit modul de funcționare a instalațiilor și s-au interesat de parametrii tehnici ai acestora.

Următoarea vizită a avut loc la Uzina de utilaj petrolier „I Mai”. Aici, președintele Maltei și celelalte persoane oficiale au fost salutați de Stelian Grindeanu, secretar general în Ministerul Industriei Construcțiilor

(Continuare în pag. a VI-a)

UN FRUMOS SUCCES AL FOTBALULUI ROMÂNESC
Trei echipe românești — Steaua, Rapid și U.T.A. — ÎN TURUL III AL „CUPELOR EUROPENE”

(În pag. a VI-a)

LA ȘCOALA MUNCII

de NICOLAE ȚIC

Este plăcut, reconfortant să înțelegi oamenii care, după foarte serioase și îndelungate eforturi — au ajuns la final. Trei ani la rând, de două ori pe an, vara și toamna, un număr sigurificos s-a prezentat la examenul de admitere într-una din facultățile politehnice. De cinci ori a căzut, a șasea oară a reușit, printre primii. Făcuse liceul ca „navetist”, douăzeci de km dus, douăzeci întors, în fiecare zi. Condiții neprielnice — părinți bătrîni și bolnavi, l-au împiedicat să se prezinte la politehnică îndată după absolvirea liceului. Trebuind să asigure existența familiei s-a angajat funcționar pe un mic șantier din apropierea satului. În fiecare zi, șapte km dus, șapte întors. Funcționar navetist, gospodâr și candidat la admitere. După doi ani avea impresia că a uitat tot ce învățase. Și totuși, omul se încăpățîna, vrînd să practice meseria pentru care se vedea chemat. Dar, după atîtea încercări, intrase firesc, în categoria eterilor candidați la admitere și se vedea nevoit să suporte înroșirea de rigoare. De la unii, de la alții — sfaturi înțelepte, tot așa, pînă cînd a primit licențierea comisiei de examinare. Peste doi ani va fi inginer. Exemplu de strădanie și perseverență, în condiții prea puțin favorabile (de care, însă, nu s-a plîns niciodată).

Cred că astfel de exemple mai sînt, și nu puține. Dar, a le interpreta superficial, a trage concluzia că este suficient să te prezinti de multe ori la un examen — pentru ca într-o zi (norocoasă!) să izbutești, înseamnă a săvîrși o gravă eroare. Perseverența, cit de îndrăcînit ar fi, nu înlocuiește pregătirea, nici de pasivă. După o nereușită la concurs, un părinte își trimite copilul la munte, ca să se întrezeze pentru o nouă încercare. La a cîta încercare o fi ajuns? După fiecare — un concediu, la munte sau la mare, depinde de anotimp. Firesc, este o chestiune de familie, în care nimeni nu are dreptul să se amestece dînd dispoziții, dar se pune întrebarea: dacă amestece concedii, în loc să-l apropie pe eternul candidat de final — o să-l

(Continuare în pag. a VI-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

portant în întreaga activitate ideologică și educativă din România.

TABEL
privind dezvoltarea culturii și creației literar-artistice

Nr. crt.	Indicatori	Unitatea de măsură	1938	1970
1. Teatre și instituții muzicale	— unități	număr	18	143
	— spectatori și auditori	mil.	1,6	12,0
2. Cinematografe	— unități	număr	338	6.275
	— spectatori	mil.	41,4	186,7
3. Cămine culturale, cluburi și case de cultură	— unități	număr	3.467	7.744
	— spectatori	mil.	3.500	24.543
4. Formații artistice de amatori	— unități	număr	2.300	3.870
	— spectatori	mil.	1.900	2.800
5. Activitatea editorială	a) titlul de lucrări total din care:	număr	408	861
	— lucrări originale	mil. exempl.	8,0	38,3
b) tiraj total din care:	— lucrări originale	mil. exempl.	8,5	49,7
	— traduceri	mil. exempl.	1,5	12,6
6. Biblioteci publice	— unități	număr	3.100	8.142
	— volume existente	mil. exempl.	1,1	47,6
7. Ziare, reviste și alte publicații periodice	— tiraj anual	mil. exempl.	650	1.133
	— unități	număr	83	293
8. Muzee	— vizitatori	mil.	875	8.772
	— abonamente radio și radiodifuzie	mil.	352	3.975
9. Radio și televiziune	— abonamente la televiziune	mil.	—	1.484

În ce privește producția cinematografică, după cum se știe, ea s-a dezvoltat de fapt în anul construcției socialiste. În anul 1970 au fost produse în țara noastră 39 de filme de lung și scurt metraj, circa 160 de filme documentare și științifice precum și 76 jurnale cinematografice; există o bază bună care ne poate permite ca în scurt timp să realizăm o producție de filme superioară, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ, astfel ca cinematografia să-și îndeplinească în condiții tot mai bune importanța rol care îi revine în societatea noastră socialistă.

Din toate aceste date, din comparația situației de astăzi cu cea din trecut, reiese cu

celor realități care deosebesc fundamental socialismul de toate orînduirile anterioare. Atingerea acestor țeluri presupune o lungă perioadă de timp în care au loc profunde transformări revoluționare în structura societății, în natura relațiilor sociale, în gândirea și modul de existență al oamenilor. Biruința se pe studierea și cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale, parțială cunoaștere trebuie că condusă în mod conștient acest vast și complex proces revoluționar, să organizeze participarea întregului popor la desfășurarea sa în cele mai bune condiții. Lupta noastră pentru înfrângerea societății socialiste multilaterale dezvoltate este parte integrantă a procesului revoluționar de trecere a României spre comunism.

Nu mai e deloc omenesc să vorbim despre un mod conștient de adevărată revoluție socială și să nu putem vorbi cu adevărat de trecerea la comunism.

Temelul de care partidul nostru preocupându-se necontenit de avîntul forțelor de producție în vederea asigurării unei abundențe de bunuri materiale, de perfecționarea relațiilor de producție, acordă în același timp o atenție deosebită activității politico-ideologice, de formare a omului nou în stare să-și însușească în mod conștient propriul său viitor.

Transformarea omenirii, înarmarea lor cu concepții frumoză despre viață și societate — materialismul dialectic și istoric — cu ele mai noi cunoștințe și concluzii ale științei, constituie una din cele mai complicate probleme, cu mult mai grea în multe privințe decît dezvoltarea economiei.

De aceea, activitatea ideologică-educativă de dezvoltare a conștiinței socialiste, constituie o sarcină permanentă a întregului partid, care o muncă sîntătoare pînă de răspundere și răbdare. Fără nici o exagerare trebuie spus că înțelegerea comunismului și a patriei noastre depinde de dezvoltarea cu succes a acestei munci.

Tovarăși,
O analiză chiar succintă a muncii ideologic-educative desfășurate în perioada de după Congresul al IX-lea ne dă puțina să apreciem că s-a depus o muncă intensă, că s-au obținut rezultate de seamă în ridicarea nivelului politico-ideologic al tuturor comunistilor, în dezvoltarea conștiinței socialiste a tuturor oamenilor muncii. În acest

cadru se înscriu, de altfel, și măsurile luate pentru îmbunătățirea conducerii activității economico-sociale, creșterea nivelului politic și organizatoric pentru participarea largă a maselor de oameni al muncii la conducerea tuturor secțiilor de activitate. Faptul că în decursul anilor partidul nostru a avut o linie generală justă, a știut să aplice în mod creator adevărurile generale și legile obiective ale construcției noi orînduirii la condițiile concrete din țara noastră se datorește și preocupării sale permanente de organizare a activității politico-ideologice, de înarmare a membrilor și a cadrelor de partid cu concepții materialist-dialectice și istorice despre viață și societate.

De asemenea, rezultatele activității educative, de ridicare a conștiinței politice a masei de oameni ai muncii se reflectă în faptul că întregul popor realizază neabătut în viața politică internă și externă a partidului nostru, politica ce corespunde pe deplin intereselor sale vitale.

Dind o înaltă apreciere rezultatelor obținute de poporul nostru, sub conducerea partidului, în întreaga activitate economico-socială și în munca politico-ideologică, nu putem trece peste faptul că în anul construcției socialiste și-au făcut loc numeroase lipsuri, greșeli și — după cum se știe — uneori chiar abuzuri și ilegalități, grave încălcări ale normelor de conduită și ale legalității socialiste.

Nu doresc să mă refer acum la unele lipsuri din activitatea economică, deoarece despre ele am vorbit nu o dată; știm cu toții că mai avem încă multe de făcut pentru a asigura ridicarea României la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic. Dar știm, de asemenea, că realizările de pînă acum, programul elaborat de Congresul al X-lea deschid în fața întregului nostru popor perspective minunate — și avem toate condițiile pentru a lichida, într-o perioadă scurtă, rămășițele în urmă. Este știut că, mai cu seamă în primii ani

ai construcției socialiste, a trebuit să ducem o luptă hotărâtă împotriva obiceiurilor și concepțiilor despre viață rămasă de la vechea orînduire burgheză-moșiească; a trebuit să înfringem împotriva, a fostelor clase stăpînitore care nu se împacă cu gândul că au pierdut pentru întotdeauna pozițiile lor privilegiate. Este de înțeles că în aceste împrejurări au fost necesare măsuri hotărâte împotriva tuturor reacțiilor elementare reacționare care urmăreau să împiedice desfășurarea cu succes a construcției socialiste în țara noastră. Cred că asupra acestor probleme există o deplină claritate. Viața demonstrează și astăzi că acolo unde au se acționază cu fermitate pentru apărarea cuceririlor revoluționare, democratice, aceste cuceriri pot fi păstrate. Așa că trebuie să menționăm și faptul că mijloacele pe care le avem pentru activitatea politico-educativă de masă nu au fost folosite în mod corect, că în munca organizatorică de partid și a organizațiilor obștești s-au manifestat și în acest domeniu o serie de neajunsuri: fostul Comitet de Stat pentru Cultură și Artă nu a asigurat, în această privință, o îndrumare eficientă a tuturor sectoarelor de activitate.

M-am referit deja trecut la lipsurile în domeniul învățămîntului; la lipsurile Ministerului Învățămîntului; și le voi mai menționa acum.

De asemenea, radioul și televiziunea nu au răspuns pe deplin rolului și cerințelor puse de partid în fața lor. O serie de lipsuri s-au manifestat și în creația literar-artistică, mă refer la conținutul educativ al unor lucrări, la nivelul neglijenței, simțului de răspundere, a lipsei de fermitate ideologică, au fost importate o serie de filme și alte lucrări artistice sau literare de un slab nivel artistic, cu un conținut ideologic-educativ dăunător. Toate acestea au exercitat, fără îndoială, o anumită influență negativă asupra oamenilor societății noastre, inclusiv asupra unor tineri. Consider că asemenea stări de lucruri nu pot fi cu nimic justificate. Trebuie să fie clar pentru toți cei care lucrează în aceste sectoare de activitate că mijloacele statului nostru socialist nu pot fi folosite sub nici o formă pentru propagarea unor concepții despre viață opuse ideilor noastre. Nu putem admite ca pe diferite canale și sub diferite forme să se propage concepții rasiste, șoviniste, naționaliste, să se facă apologia brutalității, a modului de viață burghez.

Noi avem o mare răspundere în fața partidului, a poporului și trebuie să acționăm cu fermitate împotriva a tot ceea ce poate duce la poluarea spirituală. Nu putem admite ca de dragul așa-zisei libertăți să se propage prin mijloacele noastre sau în țara noastră concepțiile retrograde, moravurile claselor exploatare, modul de viață burghez, indiferent de unde ar veni acestea.

Este bine să ne reamintim unde a dus atitudinea de toleranță a propagandei fasciste; cît a trebuit să plătească poporul român și întreaga omenire pentru faptul că nu s-a acționat cu fermitate pentru întreprinderea răspîndirii ideilor reacționare ale hitleristilor, ale fascistilor!

Reamintesc toate acestea pentru a înțelege că avem datoria să luăm toate măsurile pentru a împiedica răspîndirea în țara noastră a concepțiilor retrograde, reacționare, pentru educarea poporului nostru, a tineretului în spiritul concepțiilor înaintate, al umanismului socialist, al prieteniei și colaborării între popoare, al cauzei păcii în lume.

Programul de educație socialistă — cerință imperioasă a etapei actuale, a dezvoltării ascendente a societății românești

Stimați tovarăși,

După cum am arătat, în perioada din urmă, începînd cu Congresul al IX-lea, o dată cu o preocupare mai mare pentru dezvoltarea economică și îmbunătățirea conducerii economico-sociale, au fost luate o serie de măsuri pentru înlăturarea unor stări de lucruri negative din trecut, pentru lichidarea abuzurilor și întărirea legalității socialiste. Învățămîntul, și deosebit cercetarea științifică, au cunoscut progrese remarcabile. Creația literar-artistică a realizat opere de mare valoare artistică și spirituală; în toate domeniile de activitate se simte spiritul novator.

Cu toate aceste rezultate pozitive, au continuat să se manifeste unele neajunsuri, deosebit îngăduință și lipsă de fermitate față de unele manifestări retrograde. Este adevărat că aceste stări de lucruri nu reprezintă o gravitate deosebită pentru dezvoltarea socialistă a patriei noastre; dar oricît de mici ar fi daunele pe care le pot aduce asemenea manifestări, nu avem dreptul să le trecem cu vederea.

Doresc să menționez în fața plenerii Comitetului Central și Comitetului Executiv al analizate activitatea educativă și au stabilit un șir de măsuri în vederea îmbunătățirii ei. Din păcate, însă, aceste măsuri nu au fost luate cu consecvență pînă la capăt, nu s-a acționat pentru înfăptuirea în viață a tuturor hotărîrilor luate în această privință. Trebuie spus că Secretariatul nu a exercitat un control permanent și nu a organizat realizarea cum trebuie în viață a acestor sarcini, ceea ce a contribuit la apariția neajunsurilor la care m-am referit. De asemenea, tovarășii care au lucrat și care au îndrumat aceste sectoare de activitate nu au înțeles întotdeauna răspunderea pe care o au în îndrumarea coreșpunătoare a activității politico-ideologice.

Se poate spune că și-a făcut loc o anumită atmosferă de autolimitare, de tocare a combativității și a spiritului revoluționar, în unele sectoare s-a încetățenit un spirit func-

ționar, recunoașterii sau nestudierii atente a realităților din țara noastră, altele, trebuie s-o spun deschis, și relei credințe.

Unii au pus întrebarea dacă nu se are în vedere o întoarcere la trecut prin adoptarea acestor hotărîri. Pentru a răspunde cu claritate la această întrebare trebuie să vedem despre ce fel de întoarcere la trecut poate fi vorba, pentru că există trecut și trecut. Trebuie arătat cu toată claritatea că nu poate fi vorba de nici un fel de întoarcere la trecutul perioadei dominației burghezo-moșiești; noi ne propunem tocmai să combatem cu mai multă hotărîre moravurile și rămășițele influenței vechii orînduirii. Este împiedecă nu există cale de întoarcere spre acest trecut întunecat care a apus, în țara noastră, odată prin întoarcerea la trecut se înțelege perioada de ilegalități și abuzuri, atunci trebuie să reamintesc încă o dată că partidul nostru nu numai că a combătut aceste stări de lucruri, dar a luat și măsurile necesare ca asemenea denaturări să nu se mai poată manifesta în societatea noastră socialistă, pentru a asigura respectarea legalității socialiste în toate domeniile de activitate. Deci, în nici un fel nu poate fi vorba de întoarcere la un asemenea trecut! Dar în afară de aceste trecuturi — ca să spun așa — de tristă amintire, mai există și un alt trecut; este vorba în primul rînd de trecutul cu care ne mîndrim, de lupta pentru eliberare națională și socială, de tradițiile progresiste ale învățămîntului, științei și culturii poporului nostru — și vrem ca în activitatea noastră să fim seama de acest trecut. Este vorba, de asemenea, de trecutul glorios al mișcării revoluționare și comuniste, de trecutul anilor construcției socialiste care a ridicat patria noastră la un înalt grad de dezvoltare în toate domeniile activității economico-sociale. Acest trecut glorios stă la baza dezvoltării viitoare a poporului nostru, în centrul politicii educative!

Nu mai decât vom ști să îmbinăm în mod armonios trecutul glorios cu prezentul, vom reuși să trasăm căile făturii cu succes a societății socialiste multilaterale dezvoltate, să creăm premisele necesare făturii comunismului în România!

Îată cum trebuie pusă problema trecutului și iată de ce, criticînd vechea orînduire, stările negative din trecut nu trebuie să negăm totul. Avem toate motivele să fim mîndri de trecutul de luptă și muncă al poporului nostru, de ceea ce am realizat în anii socialismului; avem toate motivele să prețuim figurile luminoase progresiste ale poporului nostru, eroismul maselor largi populare, fără deosebire de naționalitate, care prin luptă și muncă lor au realizat tot ce există astăzi în România.

În interviurile pe care le-am dat în această perioadă am răspuns pe larg la întrebările puse în legătură cu sensul măsurilor privind îmbunătățirea activității politico-ideologice. Doresc să mulțumesc interlocutorilor mei și ziarelor care au publicat pe larg și corect aceste răspunsuri.

Este adevărat că au fost și unele comentarii în presa străină care denaturau sensul adevărat al hotărîrilor pentru îmbunătățirea muncii politico-educative; unele din acestea consider că se datorează, în primul rînd, unei înțelegeri incomplete a activității noastre.

Se poate spune că tocmai realizările obținute de poporul nostru în înfăptuirea noii orînduirii sociale, politica sa internațională consecventă de pace și colaborare cu toate popoarele lumii i-au adus României atât de mulți prieteni pe toate meridianele.

Este adevărat că au fost și unele comentarii în presa străină care denaturau sensul adevărat al hotărîrilor pentru îmbunătățirea muncii politico-educative; unele din acestea consider că se datorează, în primul rînd, unei înțelegeri incomplete a activității noastre.

În această perioadă au avut loc dezbateri în întregul partid, adunări deschise ale organizațiilor de partid, plenary largite la care au participat activiștii ai comitetelor orașenești, municipale și județene. La aceste adunări au participat circa 2,5 milioane membri de partid și alți oameni ai muncii, au luat cuvîntul aproape 500.000 de participanți, s-au făcut zeci de mii de propuneri, unele foarte valoroase, toate ogîndînd preocuparea pentru îmbunătățirea activității generale și deosebită a celei educative. Se poate deci spune că măsurile stabilite de Comitetul Executiv cu privire la activitatea ideologică au fost discutate de întregul partid; pornind de la faptul că la aceste adunări de partid au participat și membri de partid, că prin intermediul organizațiilor obștești s-a discutat cu mase largi de oameni ai muncii, se poate spune că aceste măsuri au fost dezbătute de întregul nostru popor. În toate hotărîrile adunărilor de partid și ale plenarylor, organelor conducătoare, în telegramele acestora, precum și în mii de scrisori adresate Comitetului Central în această perioadă de membri de partid și de alți oameni ai muncii — și din care numai o parte au fost publicate în presă — se subliniază în mod unanim justetea acestor hotărîri, necesitatea îmbunătățirii activității politico-educative.

Totodată, aceste adunări au prelușit o analiză multilaterală a activității desfășurate în toate sectoarele pentru înfăptuirea în mai bune condițiuni

Stimați tovarăși,
Așa cum am subliniat și la Congresul al X-lea, realizarea acestor sarcini este posibilă numai pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. De aceea se impune ca o necesitate obiectivă îmbunătățirea și ridicarea nivelului învățămîntului, științei și legat de aceasta, a întregii activități politico-educative.

(Continuare în pag. a III-a)

Experiența partidului nostru în organizarea activității ideologice și politice de masă în perioada construirii socialismului

Stimați tovarăși,

Congresul al IX-lea, Conferința Națională a Congresului al X-lea și plenerul Comitetului Central au adoptat planurile cinciinale pentru perioadele respective, măsurile pentru dezvoltarea și perfecționarea conducerii întregii activități economico-sociale, au acordat, după cum este cunoscut, o atenție deosebită muncii politico-educative. Partidul nostru a pornit de la faptul că desfășurarea unei permanente activități politico-ideologice și de educație socialistă reprezintă o necesitate obiectivă în întreaga perioadă de construire a socialismului, o componentă esențială a procesului de făturire a noii societăți. Noi considerăm și am considerat întotdeauna că menirea istorică a socialismului este nu numai de a elibera omul de aspirare și exploatare, de a asigura bunăstarea lui materială, ci de a fături o civilizație spirituală superioară, care nu se poate realiza decît prin formarea unui om nou, cu o înaltă conștiință și prețuire culturală și profesională, cu un profil moral-politic înaintat. Am pornit deci de la concepția lui Marx, Engels și Lenin că socialismul și comunismul nu pot fi concepute decît ca rezultat al creației istorice conștiente a maselor, ca orînduirea în care pentru prima dată în istorie masele se ridică la un nivel superior de înțelegere a necesității, a legilor obiective, și acționează în spiritul cerințelor acestora, făurindu-și în mod conștient propriul lor destin. Socialismul, deosebit comunismul, este oca orînduire socială în care, așa cum

sublinia Engels, „viața socială a oamenilor care pînă acum a se opunea ca ceva impus de natură și istoric, devine un act liber al lor. Forțele obiective, străine, care dominau pînă acum istoria, trec sub controlul oamenilor însuși. Abia din acest moment oamenii își vor făuri, pe deplin conștienți, propria lor istorie, abia din acest moment cauzele sociale puse în mișcare de ei vor avea în chip preponderant și în măsură tot mai mare efectele voite de ei. Este saltul omenirii din imperiul necesității în imperiul libertății”.

România se găsește azi în etapa făturii primei faze a comunismului — socialismul — etapă ce se întinde pe o perioadă îndelungată și care cunoaște diferite stadii de dezvoltare.

Etapa trecerii de la capitalism la comunism constituie un proces revoluționar complex, care începe dar nu se încheie o dată cu cucerirea puterii politice de către clase muncitoare în alianță cu țărănimea, cu intelectualitatea și celelalte forțe sociale. Transformările revoluționare din toată această epocă, cuprind în mod obligatoriu, alături de baza tehnico-materială, cît și conștiința socială. Trebuie să pornim de la faptul că, în realitate, cucerirea puterii reprezintă abia începutul operii de transpunere în viață a idealurilor socialismului și comunismului pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fi ai poporului, a aspirărilor de libertate, egalitate, echitate și bunăstare materială și spirituală ale milioanele de oameni ai muncii — adică a a-

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a II-a)

nivelului politico-ideologic al cadrelor de partid și de stat, al tuturor comunistilor, formarea unei înalte conștiințe socialiste a întregului popor, pentru a putea acționa în mod conștient în făurirea propriului lor destin.

Întreaga activitate politico-ideologică de făurire a unei înalte conștiințe socialiste trebuie să se realizeze pe baza concepției despre lume a clasei muncitoare — materialismul dialectic și istoric, pe baza ideologiei marxist-leniniste. Numai însușindu-și temeinic această concepție, metoda de analiză dialectică a fenomenelor, cadrele de partid și de stat vor putea înțelege bine adevăratele obiective ale dezvoltării sociale, cât și noile tendințe și forțe care se afirmă și sînt în stare să asigure progresul societății omenestii.

În legătură cu aceasta e bine să ne reamintim avertismentul lui Marx și mai trziu al lui Lenin, după care tezele teoretice ale socialismului, concepute de el, nu trebuie privite ca ceva imuabil, elaborate odată pentru totdeauna.

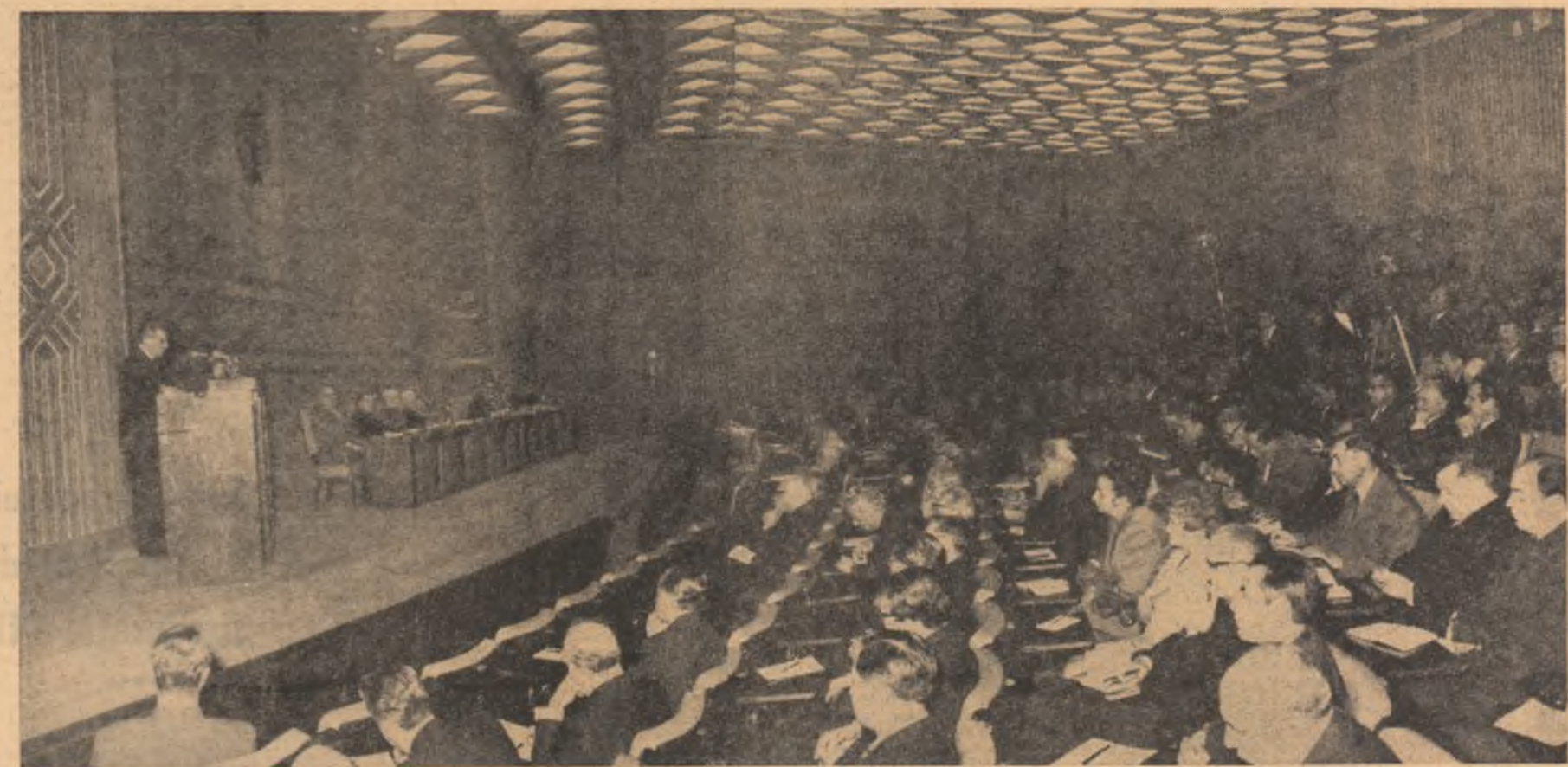
Este necesar să se înțeleagă că marxism-leninismul este o învățătură vie care se reînnoiește continuu; caracterul său revoluționar constă tocmai în faptul că se îmbogățește permanent cu toate concluziile științifice ale dezvoltării sociale, că nu elaborează teze imuabile, date odată pentru totdeauna, ci ajută la cercetarea și înțelegerea evenimentelor corespunzător noulor condiții economice, sociale, naționale și istorice.

Din păcate unii mai consideră că s-a încheiat și aplicația marxism-leninismului înseamnă a repeta pur și simplu anumite teze și idei generale, enunțate la timpul lor de clasicii marxism-leninismului, anumite formulări de principii privitoare la revoluția și construcția socialistă, sau diferite documente de partid. Cît de străină este o asemenea viziune de spiritul autentic al gândirii materialist-dialectice a proletariului demonstra cu deosebită convingere și ascuțite V. I. Lenin încă imediat după victoria Revoluției din Octombrie, afirmînd:

„Dacă studiarea comunismului ar consta numai în însușirea a ceea ce este expus în lucrările, cărțile și broșurile comuniste, atunci foarte ușor am obține niște fanfaroni, sau bucheri comunisti, ceea ce ne-ar aduce numai prejudecții și neajunsuri, pentru că acești oameni, după ce vor fi înveștiți și citit ceea ce este expus în cărțile și în broșurile comuniste, s-ar dovedi neputincioși să lege laolaltă toate aceste conștiințe și n-ar ști să acționeze așa cum într-adevăr o cere comunismul“.

Intr-adevăr, așa cum viața a confirmat și confirmă neîncetat, nu în acest spirit se poate însuși, dezvolta și aplica marxism-leninismul. A fi cu adevărat marxist-leninist înseamnă a fi un explorator îndrăzneț și experimentat al drumului nou pe care îl deschide omenirea socialismului și comunismului, un cutăcător vizionar al zărilor de mîine pornind de la realitățile și cerințele arzătoare ale zilei de azi, precum și de la concluziile, generalizate pe plan teoretic, ale experienței de ieri și de azi.

Socialismul și comunismul care se edifică în condiții istorice concrete extreme de diverse, nu se pot înfăptui pe baza unui patent universal valabil, pe baza unei licențe universale, cum se întâmplă de pildă în tehnică. De altfel, dacă analizăm lucrurile mai atent, nici chiar în domeniul tehnicii, principiul reproducerii automate a unui model unic nu este intrinsec valabil, pentru că oricine cumpără astăzi o licență este nevoit să o adapteze la cerințele și condițiile proprii și mai ales este interesat să acționeze pentru perfecționarea acesteia, dacă nu vrea să rămîna în urmă, ținînd seama că tehnica universală nu stă pe loc, că ceea ce este astăzi modern, mine devine perimat și ineficace; și noi am împotărit unele licențe, care, după un timp, s-au învechit. Cu atît mai mult în domeniul vieții sociale, în organizarea relațiilor noi, socialiste, trebuie permanent ținut seama de schimbările noi care intervin neîntrerupt în viața, de cerințele progresului și de necesita-

tea adoptării formelor organizatorice care corespund condițiilor concrete date.

Reamintesc toate acestea pentru că — așa cum am spus mai înainte — se manifestă încă tendința de a se considera că este suficient să-ți însușești anumite citate sau teze din clasicii revoluționari pentru a deveni un bun comunist.

A fi comunist presupune a fi un om cu multiple cunoștințe științifice și culturale, care se ocupă continuu de lărgirea orizontului său spiritual, de însușirea a tot ce este mai înaintat în epoca sa.

A fi activist comunist presupune, pe lângă aceasta, și capacitatea de a înțelege noul, de a elabora, pe baza noilor cuceriri ale științei, concluzii teoretice și practice pentru transformarea revoluționară a societății omenestii.

În condițiile țării noastre, unde partidul reprezintă forța conducătoare, aceste cerințe — pentru un comunist, și mai ales pentru un activist de partid și de stat — devin și mai stringente.

Este cunoscut că există legături generale care acționează și în socialism, și o dată cu dezvoltarea socialismului se afirmă noi legi sociale. Pentru a elabora o linie politică justă, pentru a stabili măsurile organizatorice necesare realizării în practică a liniei politice generale, se cere studierea și înțelegerea legilor obiective, se impune să se acționeze în concordanță cu acestea.

Trebuie să avem permanent în vedere că generalul se realizează și se confirmă prin particular, că numai în măsura în care un partid comunist știe să înțeleagă realitățile concrete în care-și desfășoară activitatea și să acționeze ca atare poate asigura succesul luptei revoluționare.

După cum se știe, au fost și sînt încă multe discuții în legătură cu acțiunea legăturilor generale în condițiile socialismului. Așa luă, spre exemplu, problema contradicțiilor. Se pune întrebarea dacă în socialism se mai manifestă contradicții, dacă acestea pot deveni antagoniste. Pentru a da un răspuns cît mai apropiat de adevăr, trebuie să pornim de la realitățile concrete din țara noastră. Viața a demonstrat nu o dată că și în condițiile socialismului există și se dezvoltă contradicții — dacă nu sînt sesizate și înțelese la timp și nu se acționează în mod conștient pentru depășirea lor — ele pot deveni antagoniste, pot duce chiar la ciocniri.

Așa luă, spre exemplu, deosebirile dintre sat și oraș, problema contradicțiilor între muncitori și țărani. Din experiența noastră știm că în perioada dinaintea cooperativizării, aceste contradicții erau destul de mari și au luat cîte odată chiar forme ascuțite.

Datorită politicii juste promovate de partid și guvern și îndeosebi ca rezultat al cooperativizării complete a agriculturii, aceste deosebiri de interese și contradicții s-au diminuat mult, dar nu am putea spune că au dispărut cu de-

săvîrșire. Este vorba în primul rînd de prețurile produselor agricole și industriale și, în al doilea rînd, de condițiile generale de la oraș și de la sat. Pentru ca aceste contradicții să nu se adîncească, să nu devină antagoniste și să nu ducă la ciocniri, este necesară o politică justă de prepari prin acțiunea conștientă a statului socialist, se impun în continuare eforturi pentru a ridica nivelul satelor, pentru a apropia condițiile de viață de la sate de cele existente în oraș.

Dar în același timp este necesar să se desfășoare și o largă muncă educativă pentru ca atât țărânii cît și muncitorii să înțeleagă că este în interesul lor, fundamental, al întregii societăți socialiste, să existe un raport just între prețurile industriale și agricole: totodată, trebuie dusă o luptă hotărîtă împotriva oricăror tendințe de speculație.

După cum se știe, partidul și statul nostru acționează cu fermitate în această direcție, dar trebuie să fim conștienți că soluționarea radicală a acestor probleme cere o perioadă îndelungată, că încă mulți ani va fi necesar să acordăm toată atenția rezolvării lor cît mai corespunzătoare, pentru a asigura dezvoltarea și întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea, dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre sat și oraș.

Este deosebit de necesar nu să afirmăm că în socialism nu pot fi contradicții — recunoscînd existența lor — și acționăm pentru a le înțelege, să stabilim cele mai potrivite căi în vederea soluționării lor în mod conștient, în concordanță cu interesele făuririi societății socialiste.

Aceasta are o mare importanță în lumina tezei dialectice privitoare la raportul dintre existența materială și conștiință, la primatul condițiilor vieții materiale asupra conștiinței. Pornind de la premisa că modul de viață socială determină modul de gîndire al oamenilor, raporturile dintre ei, nivelul conștiinței lor, trebuie să dăm toată atenția perfecționării continue a cadrului social în care își duc viața și se manifestă pe planul societății omenii muncii din țara noastră. Desigur, victoria socialismului, exproprierea expropriatorilor și instaurarea proprietății socialiste au schimbat baza vieții materiale, au înlăturat inegalitatea economică și politică de clasă, au creat temelia dreptății sociale. Prin aceasta nu am soluționat însă ansamblul problemelor sociale pe care le implică înfăptuirea plenară a principiilor socialismului și comunismului. De aceea se impune să acționăm în continuare pentru perfecționarea organizării societății, a raporturilor socialiste de producție și a relațiilor dintre oameni, să aplicăm cu consecvență, în toate domeniile vieții sociale, principiile echității socialiste. În această ordine de idei o însemnată de prim ordin ar realiza judecătoarea a repartiției veniturii

național, astfel încît să se evite adevărate tendințe egalitariste cît și crearea unor diferențe nejustificate de mari între categoriile diferitelor categorii sociale. Este cunoscută preocuparea constantă din ultimii ani a conducerii partidului și a statului nostru pentru diminuarea discrepanțelor dintre veniturile oamenilor muncii; ca urmare dealajului din salariile nete cele mai mari ale cadrelor de conducere din economie și salariul minim s-a redus de la aproape 10 ori în 1965 la 6,7 ori în prezent. Dacă luăm în calcul și influența pe care o exercită cheltuielile sociale asupra nivelului de trai al oamenilor muncii, acest decalaj este de fapt de circa 4,5 ori, ceea ce în condițiile social-economice din țara noastră, considerăm că poate fi apreciat în general drept corespunzător. Acest raport se va mai îmbunătăți însă și mai mult în cursul actualului cincinal ca urmare a faptului că, în contextul creșterii salariului mediu nominal cu circa 26 la sută, salariul minim va spori cu peste 37 la sută. Preocupîndu-se continuu de îmbunătățirea condițiilor de viață ale celor cu venituri mai mici, de reducerea diferențelor nejustificate dintre venituri, partidul și guvernul urmăresc totodată și în realizarea acestei repartiții să se țină seama de cantitatea și calitatea muncii depuse și de importanța și răspunderea socială a diferitelor activități, de condițiile mai grele de lucru, astfel încît retribuția să aibă un important rol stimulatoriu, să nu împingă la egalitarism mic burghez care ar putea avea consecințe dăunătoare pentru dezvoltarea societății noastre socialiste.

În socialism lupta între vechi și nou are, de asemenea, un rol important și constituie o forță motrice a dezvoltării societății. Această luptă poate desfășura însă fie în mod stihnic, fie în mod organizat și conștient. Pentru a dirija în mod corespunzător acest proces dialectic, este necesar să se sesizeze la timp noul și să se acționeze împotriva vechiului în așa fel încît să nu se ajungă la ciocniri.

Politica externă pătrunsă de spiritul concepției materialist-dialectice a partidului și statului nostru

Se poate spune că și în activitatea internațională partidul nostru a acționat și acționează pe baza principiilor materialismului dialectic și istoric.

În elaborarea politicii internaționale am pornit întotdeauna de la contradicțiile existente, de la noile fenomene ce apar pe plan internațional, am avut și avem în vedere că și în relațiile dintre state există și

s-a amplificat o dată cu victoria socialismului în noi țări, cu formarea sistemului socialist mondial. Reacțiunea internațională a încercat prin toate mijloacele, inclusiv intervenția militară, să împiedice victoria socialismului, dar popoarele Uniunii Sovietice, sub conducerea partidului făurit de Lenin, cu sprijinul clasei muncitoare și al forțelor revoluționare din toate țările, inclusiv din România, au înfrînt pe reacționarii și intervenționiștii, făurind cu succes noua orînduire socialistă.

Victoria revoluției, după cel de-al doilea război mondial într-un număr de state din Europa, Asia și America Latină, printre care și în țara noastră — și așa sublinia în mod special crearea Republicii Populare Chineze care a avut o importanță istorică deosebită — a dus la afirmarea și mai puternică a noului care reprezintă viitorul întregii omeniri — socialismului și comunismului.

Formarea sistemului socialist mondial — după cel de-al doilea război mondial — care cuprinde 14 state, a deschis calea pentru afirmarea și dezvoltarea nouelor relații de tip nou între state și popoare. Tocmai datorită existenței sistemului socialist mondial, în raportul de forțe pe arena internațională s-au produs schimbări radicale, creîndu-se posibilități reale ca forțele antiimperialiste să pună capăt politicii imperialiste de război și să asigure pacea între popoare.

După cum se știe, în relațiile dintre țările socialiste s-au ivit o serie de divergențe și chiar contradicții. Se poate spune că acestea sînt determinate atât de unele deosebiri economice, sociale, naționale, istorice, deci de cauze obiective, dar și de anumite greșeli de ordin subiectiv. De altfel, se știe că Lenin a atras atenția, la timpul său, că pot apărea unele contradicții între țările socialiste. Pornind de la aceste realități, problema care se pune este nu de a nega existența acestora, ci de a le înțelege cauzele și a milita acțiune în direcția împiedicării apariției lor, pentru găsirea căilor care să ducă la depășirea acestora.

În acest spirit a acționat și acționează partidul nostru, Republica Socialistă România, considerînd că aceste divergențe sînt vremelnice, că dacă se acționează cu grijă, pornind de la interesele generale, de la afirmarea noului, a principiilor marxist-leniniste și a internaționalismului socialist în relațiile dintre state — bazate pe deplina egalitate în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, intrajutorarea și avantajul reciproc — aceste divergențe pot fi depășite, relațiile de tip nou pot să se afirme tot mai deplin. Noi avem toată convingerea că, în ciuda existenței încă a anumitor greutăți, aceste divergențe vor fi depășite, relațiile de tip nou vor triumfa, deoarece aceasta constituie o necesitate obiectivă a dezvoltării societății socialiste.

În același mod se pune problema și în ce privește rela-

țiile dintre partidele comuniste și muncitorești. Divergențele din mișcarea comunistă și muncitorească se datoresc atât condițiilor economico-sociale, naționale, dar îndeosebi faptului că vechea formă de unitate nu mai corespunde noilor condiții istorice, lucru recunoscut de altfel încă din 1943, cînd Internaționala Comunistă a hotărît să se autodizolve. Orice încercare de a menține vechile stări de lucruri nu poate să nu ducă la divergențe; de aceea este necesar să se acționeze pentru realizarea unității pe noi baze, pe baza principiilor marxist-leniniste și ale internaționalismului proletar, care presupun deplina egalitate între partide, respectul independenței și neamestecul în treburile interne, dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia politică corespunzătoare condițiilor din țara respectivă.

Colaborarea și intrajutorarea, solidaritatea internațională trebuie să pornească de la aceste realități; numai pe această bază se va realiza o nouă unitate care va fi incomparabil superioară celei anterioare.

Se poate spune că ne aflăm într-un stadiu de afirmare a acestor noi unități, care va da naștere uniunii și muncitorești noi dimensiuni naționale și internaționale. De aceea, partidul nostru acționează cu consecvență pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate partidele comuniste și muncitorești, pentru întărirea unității și colaborării lor pe baza respectării stricte a dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia politică corespunzătoare condițiilor în care își desfășoară activitatea, pentru întărirea unității și coeziunii liber comise și a partidelor comuniste și muncitorești.

Referindu-mă la securitatea europeană, se poate spune, de asemenea, că inițial ea a avut nu prea mulți adepți. Faptul că aceasta corespundea necesităților și intereselor tuturor popoarelor continentului nostru a făcut ca ideea securității europene și a unei conferințe a tuturor statelor interesate să cîștige tot mai mulți adepți, fiind astăzi îmbrățișată practic de toate statele europene. De aceea se poate aprecia că sînt create condițiile spre a se trece la reuniuni pregătitoare pentru organizarea, într-un timp nu prea îndepărtat, a conferinței general-europene.

În general, sîntem martorii unor profunde transformări în viața internațională, ai creșterii tot mai puternice a forțelor care se pronunță pentru instaurarea în relațiile dintre state a principiilor deplină egalității, și respectului independenței și suveranității naționale, pentru renunțarea la forță sau la amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor litigioase.

Afirmarea acestor principii în relațiile dintre state, fără deosebire de orînduire socială, dovedește că ele corespund

unor necesități obiective, că în ciuda unor obstacole ele se vor impune în practica internațională.

O importanță deosebită în dezvoltarea situației internaționale nu poate fi multă vreme împiedicat să se afirme, că orice încercări s-ar face, mai devreme sau mai trziu, vechiul — și aici este vorba de vechea politică — trebuie să eșueze și să facă loc unei politici raționale, corespunzătoare intereselor cauzei colaborării internaționale și păcii în lume.

Acest adevăr se reflectă și în alte aspecte ale vieții internaționale contemporane și chiar în însăși înfruntarea majoră a zilelor noastre — aceea dintre aspirația arzătoare a uriașei majorități a omenirii spre pace și destindere, și politica de încordare, agresiune și război dusă de cercurile militariste, imperialiste. Constituie un anacronism, cu repercusiuni deosebit de grave asupra popoarelor, cursa înarmărilor și, îndeosebi, a înarmărilor nucleare.

Împotriva acestei politici a vechiului de care se crampoanează cercurile reacționare, se ridică uriașe forțe mondiale, practic opinia publică internațională care cere promovarea unei politici noi de dezarmare, de orientare a uriașelor fonduri militare spre progresul material și cultural al tuturor popoarelor, a unei politici de încordare și colaborare. Pornind de la aceste considerente, partidul și guvernul țării noastre mălțează cu energie și consecvență pentru dezarmare generală, și în mod deosebit, pentru dezarmarea nucleară, se pronunță hotărît pentru organizarea unei conferințe consacrate dezarmării la care să participe toate statele lumii profund interesate în eliberarea de coșmarul unei conflagrații nucleare, în diminuarea poverii înarmărilor. Acționăm pentru creșterea de la declarații generale la măsuri concrete, practice în direcția dezarmării.

Un alt anacronism în viața internațională, un reziduu al vechiului, al epocii războiului rece, îl constituie, de asemenea, menținerea blocurilor militare opuse care, departe de a fi un mijloc de întărire a securității, reprezintă un factor de amonizitate și suspiciune, o piedică în apropierea și concurența între națiuni pe baza egalității în drepturi în vederea înfrînării și consolidării păcii. Așa cum un anacronism îl reprezintă și faptul că acum, la aproape 27 de ani de la terminarea războiului, în nemurătoare state continuă să se afle trupe străine și baze militare. Ținînd seama de aceasta, România se pronunță pentru desființarea N.A.T.O. și, concomitent, a Tratatului de la Varșovia, creat în scopuri defensive ca urmare a constituirii Pactului Atlanticului de Nord, pentru lichidarea tuturor grupărilor militare opuse, pentru înlocuirea politicii de bloc cu dezvoltarea largă, nestingherită a colaborării multilaterale dintre națiuni și popoare.

Bazîndu-și întreaga politică internațională pe principiile dialecticii istorice, partidul și statul nostru se situează ferm de partea forțelor înaintate ale omenirii, își pun eforturile în slujba noului în politica mondială, acționează împotriva mentalităților și pozițiilor perimate, dăunătoare, potrivnice intereselor popoarelor, intereselor păcii și progresului universal.

Este adevărat că desfășurarea vieții internaționale, a evenimentelor demonstrează, zi de zi, că noul își croiește drum prin lupte grele împotriva vechilor forțe imperialiste, reacționare, care vor să mențină și să continue vechea politică de forță și dictat, politica colonialistă și neocolonialistă.

(Continuare în pag. a IV-a)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a IV-a)

Un factor important al educației socialiste îl reprezintă participarea tot mai largă a oamenilor muncii la conducerea activității economico-sociale. Sînt cunoscute măsurile organizatorice luate în acest sens — crearea comitetelor și comisiilor oamenilor muncii, ca organe colective de conducere, instituționalizarea adunărilor generale ale oamenilor muncii, introducerea principiului muncii colective la toate etaloanele, dezbaterile de către oamenii muncii a celor mai importante proiecte de legi și hotărîri. Toate acestea atestă lărgirea continuă a democrației socialiste, participarea tot mai activă a poporului la făurirea propriei sale istorii, a propriului său viitor. Participarea largă a celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, la conducerea societății reprezintă nu numai o dezvoltare continuă a democrației socialiste, dar și o înaltă școală politică de educare socialistă, de creștere a răspunderii fiecărui cetățean față de interesele generale ale colectivității, ale întregii națiuni socialiste.

Democrația noastră socialistă permite nu numai exprimarea opiniei celor ce muncesc ci și exercitarea controlului asupra modului în care se realizează politica partidului, hotărîrile de partid și de stat. Una din formele de manifestare deosebit de importante ale democrației din țara noastră este crearea, prin le-

gea recent adoptată de Marea Adunare Națională, a cadrului organizat în care masele se pot pronunța asupra promovării cadrelor, asupra ocupării diferitelor funcții de răspundere.

Propaganda noastră trebuie să scoată în relief mai pregnant, pe baza multitudinii dovezilor oferite de viață, superioritatea, de esență, a democrației noastre socialiste față de democrația burgheză. În timp ce în lumea capitalistă democrația are un caracter pronunțat declarativ, abstract, în țara noastră, ea exprimă cu adevărat suveranitatea poporului în stat, participarea concretă a acestuia la elaborarea politicii generale interne și externe a țării, la luarea deciziilor care privesc interesele sale vitale, viitorul națiunii noastre socialiste. Participarea maselor la conducerea societății este condiționată însă și de înțelegerea justă a fenomenelor economico-sociale, a situației politice, pentru a putea judeca lucrurile în deplină cunoștință de cauză. De aceea dezvoltarea democrației este strîns legată de ridicarea nivelului politic-ideologic, a conștiinței socialiste a întregului popor. Nu mai așa participarea la conducerea vieții economico-sociale va fi efectivă și nu formală.

Partidul și guvernul vor acționa și în viitor neîncetat pentru perfecționarea continuă a democrației socialiste ca parte integrantă a procesului de educație socialistă, de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Creația literar-artistică

în slujba formării omului nou, a îmbogățirii vieții spirituale a poporului

Tovarăși,

Creația literar-artistică, rezultat al muncii și cunoașterii, este chemată să răspundă cerințelor făuritoarelor de bunuri materiale și spirituale, să îmbogățească și să înfrumusețeze viața spirituală a omului; pentru a fi la înălțimea imperativelor sociale, arta trebuie să-și tragă seva din frământările și năzuințele poporului. Cît de plastic exprimă această dorință C. Dobrogeanu-Gherea cînd afirmă: „Ideile și tendințele sociale sînt chiar singele calde și hrănitoare care nutrește și face viu organismul numit artă”. Am acordăm o mare însemnătate creației literar-artistică. În uriașa ac-

tivitate creatoare de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință socialistă, literatura și arta trebuie să aducă o contribuție tot mai activă. Avem nevoie de proză, de poezii, de piese de teatru, de filme, de muzică, de picturi, de sculpturi care să înnoieze pe om, să-l însuflețească la fapte mărețe, eroice. Toate lucrările de artă executate în formele și stilurile foarte variate, trebuie să redea preocupările și realitățile epocii pe care o trăim, viața poporului. Definind lumea care trebuie să constituie obiectul central al operei de artă, marele scriitor francez Anatole France spune că gîndurile și ideile exprimate de artist „nu sînt gîndurile lui, ci propriile noas-

tre gînduri, pe care poetul le face să cînte în noi... Poetul e un evocator. Cînd îl înțelegem sîntem tot așa de poezi ca și dînsul... Și credeți că am iubi arta pe lirici noștri dacă ne-ar vorbi de altceva decît de noi?” Noi vrem să-i prețuim tot mai mult pe lirici noștri și de aceea le cerem să vorbească în operele lor cît mai mult despre noi, cît mai mult despre noi, despre poporul nostru muncitor.

Omul, constructor al socialismului, să se poată regăsi în aceste lucrări de artă, să-și descopere și defectele, dar și trăsăturile nobile! Nu avem nevoie de o artă care să poalească cu aur realitățile, dar nu avem nevoie nici de o artă care să acopere cu noroi sau smolă aceste realități; avem nevoie de o artă care să fie suficient din sufletul poporului, să redea și greul și bucuria și visurile spre viitor ale oamenilor muncii, o artă izvoită din realitățile naturii noastre, profund umanistă. Avem nevoie de opere de artă de toate genurile și pentru toate vrstele: copiii vor să cunoască și pe Făt Frumos creat de Ispreșcu, dar vor să cunoască și pe Făt Frumos de astăzi, eroul luptei pentru dreptate socială și națională; ei vor să știe cum arătau balaurii din basme dar și cum arăta balaurii timpurilor moderne și cine a fost sau este voinicul care le-a tăiat capetele; oamenii vor să aude din romane, poezii, piese de teatru, opere, din cîntec cum au luptat comunistii și alți antifasciști și democrați, cum au înfruntat închinorile, lagărele, moartea chiar, pentru eliberarea poporului; și trebuie știut că nici unul dintre acestea nu a fost plîngător că viața este grea — au înfruntat dușmanul de clasă cu capul sus, au luptat încrezători în fericirea poporului, în cauza socialismului și comunismului!

Doresc ca de la această înaltă tribună să adresez creatorilor de artă chemarea: Redați în artă mărețele transformări socialiste ale țării, munca clocoțitoare a mîlionelor de oameni; veți găsi și contradicții și conflicte reale, nu închipuite, și fapte mărețe emoționante, demne de numele de om!

Redați și frumosul și iubirea în înțelesul lor măreț! Folosiți arma umorului, satirizați defectele care se manifestă în societate și la oameni!

Faceți din arta voastră un instrument de perfecționare continuă a societății, a omului, de afirmare a dreptății și echității sociale, a modului de muncă și viață socialistă și comunistă!

Aveți în fața voastră o perspectivă largă: puneți talentul și măiestria de care dispuneți în slujba unei arte înclinată pe omul, cauzei socialismului și patriei noastre!

Sînt convins că cea mai mare parte a creatorilor vor răspunde cu noi și noi opere care să ridice pe culmi superioare arta românească!

În realizarea vastului pro-

gram de educare și formare a omului nou un rol de seamă revine Consiliului Culturii și Educației Socialiste, care trebuie să asigure îndrumarea tuturor sectoarelor de activitate, a întregii munci culturale-artistice de la orașe și sate, manifestînd toată grija pentru a nu mai repeta lipsurile vechiului. Comitet de Cultură, Sarcini de seamă revin, de asemenea, comitetelor județene ale culturii și educației socialiste. Atît Consiliul Culturii și Educației Socialiste, cît și comitetele județene vor trebui să lucreze ca organe de partid și de stat, deci sub îndrumarea directă a comitetelor județene și a Comitetului Central al partidului, asigurînd unirea tuturor forțelor din sectorul culturii și al creației spirituale pentru desfășurarea cu succes a muncii culturale-educative de masă.

De asemenea, radioteleviziunea trebuie să pună în centrul emisiunilor problemele educației socialiste; programele de radio și televiziune să fie astfel alcătuite încît pe calea undelor să fie propagate mărețele idealuri ale socialismului, politica internă și externă a țării noastre, știința și arta înaintată; pe această cale să fie biciuite fără cruțare moravurile retrograde, să fie promovate normele socialiste de conviețuire. Tovarăși! din conducerea radioteleviziunii, toți lucrătorii din acest important sector trebuie să considere că cea mai înaltă îndatorire a lor este realizarea în cele mai bune condiții a cerințelor partidului nostru, a cerințelor întregului nostru popor.

Așteptăm de la cinematograful, de la scenariști, regizori și artiști filme la un înalt nivel artistic și cu un bogat conținut educativ. Filmul să devină un puternic mijloc de educație socialistă a maselor!

De asemenea, pe scenele teatrelor noastre, a operei trebuie să-și facă loc lucrări de toate genurile, dar și lucrări contemporane, ca caracter revoluționar, militant, contribuind și pe această cale, în spiritul tradițiilor noastre progresiste, la educarea maselor largi populare.

Casele de cultură, cluburile și căminele culturale, care au o îndelungată tradiție, trebuie să desfășoare o activitate cultural-artistică multilaterală, să cuprindă milioane de oameni, în deosebi tineretul, contribuind în mod activ la educația socialistă a maselor, la răspîndirea culturii și științei, organizînd în așa fel munca cultural-artistică încît oamenii muncii să-și poată petrece timpul liber cît mai plăcut și în același timp educativ.

Sarcini de mare răspundere revin presei. Ziarele și revistele trebuie să deschidă larg paginile lor problemelor educației socialiste. Nu doresc să analizăm acum activitatea presei; va trebui s-o facem cu altă ocazie, pentru că sînt mai multe lucruri de spus. Ele trebuie să promoveze cu curaj experiența înaintată, să critice obiceiurile și mora-

vrurile înapoiate, să asigure exprimarea în paginile lor a părerilor oamenilor muncii din toate sectoarele de activitate, devenind astfel un puternic instrument în dezvoltarea democrației socialiste, în afirmarea principiilor eticii și echității socialiste în țara noastră.

Critica de artă are un rol de mare însemnătate, aînt în promovarea creației artistice cu înalt conținut educativ, cît și în educarea estetică a maselor populare. Pentru a răspunde acestor cerințe, criticii de artă trebuie să acționeze întotdeauna în spiritul principiilor marxist-leniniste, să fie nepărtinitori și obiectivi, să contribuie prin tot ceea ce scriu la ridicarea artei noastre la un nivel tot mai înalt. Ei trebuie să militeze pentru o artă realistă și profund umanistă. În legătură cu aceasta, este necesar să lămurim mai bine aceste noțiuni care au un rol de cea mai mare însemnătate în realizarea unei arte avansate. De mult timp despre realism nu se mai vorbește aproape de loc. Pentru unii oameni de artă, realismul socialist este sinonim cu crearea unor șabloane și a unui model unic pentru artă. Consider că acest fel de a privi realismul este complet greșit. Este adevărat că în trecut au fost asemenea interpretări — și nu numai interpretări, dar și practici — și ele au constituit încălcări și abuzuri pe care partidul le-a combătut cu fermitate.

Cînd vorbim de o artă realistă ne gîndim la o artă care să redea realitățile din țara noastră, din epoca în care trăim, epoca marilor prefaceri revoluționare, socialiste. Se poate, oare, concepe o artă care să nu redea în cele mai variate forme aceste vremuri mărețe? Fără îndoială că nu! O asemenea artă ar fi fără viață, s-ar ofiți și ar muri ca floarea ruptă din plaiuri. Tocmai de aceea, unul dintre lăstăii cărțurii ai României socialiste, George Călinescu, era atît de categoric în sublinierea importanței legăturii cu viața a operei de artă. „Zadarnic — spunea el — în virtutul ondelei și ne pierdem vremea din curată reflecție nu iese nimic. De aceea, noi toți trimitem pe artist pe santier să cunoască viața și oamenii, știind că arta este o oglindire

a vieții. Prin urmare, doi sînt termenii ce trebuie împreună concret și cu valoare universală: viața și arta”.

Lată de ce nu trebuie să ne fie teamă să mai vorbim despre realismul socialist cît să aducem clarificările necesare, să facem să se înțeleagă că realismul nu presupune impunerea unor tipuri și șabloane în artă, cî deschiderea căilor spre o artă înfloritoare.

De asemenea, se impune a aduce anumite clarificări și în ce privește noțiunea de umanism socialist, care presupune o înțelegere mai complexă a omului în societate, luat nu ca individ, izolat și exagerînd trăsăturile sale individuale, ci ca om social aflat în strînsă legătură și interdependență cu semenii săi, cu interesele maselor largi populare. Umanismul socialist presupune a redea fericirea personală în contextul afirmării personalității întregului popor. Pornind de aici, arta pătrunsă de umanismul socialist, trebuie să fie închinată maselor largi populare, în rîndul cărora personalitatea nu se pierde, ci se afirmă tot mai puternic, o dată cu afirmarea și fericirea întregii națiuni.

Anticipînd principiile estetice noastre de astăzi și exprimînd, de altfel, un deziderat fundamental al artei autentice de totdeauna, marele savant român, Nicolae Iorga afirma că „nu e poet acela care nu e pentru tot poporul său”.

Consider că este necesar ca Academia de Științe Sociale și Politice, critica de artă, să aprofundeze mai temeinic aceste noțiuni și altele de acest gen printr-o largă dezbateră principială și teoretică, deoarece fără asemenea clarificări nu se poate concepe înfișurarea artei socialiste.

Problemele activității ideologice cuprind, de fapt, toate laturile vieții sociale. De aceea, este necesar ca organele și organizațiile de partid să acționeze pentru unirea tuturor forțelor de care dispune societatea noastră în direcția realizării hotărîrilor partidului privind îmbunătățirea activității politico-educative, formarea conștiinței socialiste care să devină o uriașă forță în înfăptuirea programului general de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate în România.

Intensificarea participării României la schimbul mondial de valori cultural-artistice

Stimați tovarăși,

În întreaga sa politică internațională România se pronunță pentru dezvoltarea multilaterală a schimburilor economice, științifice și culturale, fără nici o discriminare, cu toate statele lumii.

În epoca actuală a revoluției tehnico-stiințifice și a avîntului general al culturii, participarea activă la schimbul de valori științifice și de artă constituie o condiție a progresului fiecărei țări, cu atît mai mult pentru țările mici și mijlocii. Noi pornim de la faptul că făurirea socialismului nu se poate realiza decît pe baza a tot ce a realizat mai bun omenirea în toate domeniile economico-sociale, inclusiv în cel al artei. Este de înțeles că adoptînd un grandios program de edificare socialistă a țării, nu ne gîndim deloc să ne izolăm de alte popoare, ci dimpotrivă, ne propunem să lărgim cît mai mult colaborarea pe baza respectului și avantajului reciproc.

De aceea, interpretările unor comentatori străini după care România intenționează să-și restrîngă raporturile culturale cu alte state sînt complet neîntemeiate și izvoază din necunoașterea sau neînțelegerea politicii noastre de relații cu străinătatea. Se poate spune că tocmai înfăptuirea programului îmbunătățirii activității politico-ideologice pe care îl adoptăm astăzi va deschide perspective și mai bune pentru sporirea schimbului de valori științifice și culturale.

În ce privește importul de lucrări de artă din alte țări, dorim ca poporul român să

beneficieze de tot ceea ce gîndirea umană, arta și literatura universală — din trecut și din zilele noastre — au mai valoroase; dorim să importăm acele creații de literatură și artă, filme, piese de teatru care prin conținutul lor de idei servesc înălțării morale a omului, corespund operei de ridicare spirituală a poporului nostru, educării sale în spiritul umanismului și prieteniei. Dar, este pe deplin justificat ca societatea să ia anumite măsuri pentru a împiedica pătrunderea în țara noastră — alături de creațiile bune, valoroase — a așa-ziselor opere de artă cu un conținut dăunător, cărților, filmelor sau pieselor de teatru care fac apologia crimei, a urii de rasă, a brutalității — și care nu pot decît să otrăvească sufletele, să „polueze”, cum am mai spus, mediul spiritual. Considerăm că a împiedica pătrunderea și răspîndirea în țara noastră a unor asemenea lucrări constituie o măsură cu un profund caracter umanitar, care reflectă înaltă răspundere cu care partidul și statul veghează ca poporul nostru, tineretul, să crească și să se dezvolte într-o ambianță spirituală sănătoasă.

Dorim să importăm din alte țări acele lucrări literar-artistice care să îmbogățească orizontul oamenilor muncii, să contribuie la cunoașterea lui și preocupărilor altor popoare pentru progres social și pace. Dorim să exportăm în străinătate creația noastră artistică care să facă cunoscută munca și viața nouă a poporului nostru. În acest fel schimbul de valori culturale cu alte țări va contribui la mai buna

cunoaștere a popoarelor, la dezvoltarea colaborării și prieteniei dintre ele, la cauza păcii în lume. Aceasta este menirea artei adevărate și ne pronunțăm pentru un asemenea schimb cultural cît mai larg; în acest fel servim și interesele poporului nostru și cauza progresului lui.

În această ordine de idei doresc să abordez o problemă care are o mare însemnătate principială, educativă. Și în trecut și astăzi se mai întîlnesc manifestări de admirație și de ploconire față de tot ce vine de peste hotare, fie că este valoros, fie că nu. Această atitudine reflectă în fond lipsă de demnitate națională, lipsă de spirit de discernămint și pină la urmă ignoranță, înapoiere, servilism mic-burghez, neîncredere și subapreciere a realizărilor și a forțelor propriului popor.

Cred că este de înțeles că asemenea mentalitate este foarte dăunătoare dezvoltării economico-sociale a țării noastre, progresului științei și culturii României socialiste și de aceea trebuie să o combatem cu hotărîre.

Se știe, de altfel, cum erau ironizați și în trecut de popor, de spiritele luminate așa-numiți „bonjuristi” — prototipul snobului care, lipsit de personalitate, își închipuia că se distinge imitînd străinătatea, de cele mai multe ori în ceea ce avea aceasta mai negativ. Trebuie să spunem că avem din păcate și astăzi snobii noștri sau, cum spunea un personaj al lui Caragiale „faliții noștri”.

Ridic aceste probleme pentru că ele au o mare însemnătate în activitatea noastră educativă, de formare a omului nou înaintat, cu o înaltă conștiință socialistă.

Doresc să fiu bine înțeles. Apreciem și admirăm tot ce este bun la alte popoare. Să nu disprețuim în nici un fel munca și creația altora, să învățăm neconștient din experiența altora și să importăm tot ce este mai bun și folositor. În același timp însă, să prețuim și să admірăm munca și creația minunatului nostru popor. Desigur, aceasta nu înseamnă să ne îngîmfăm sau să-i subapreciem pe alții. Dar nu putem să nu subliniem cu justificată satisfacție că și poporul nostru are realizări în toate domeniile de activitate care îl fac cunoscut și prețuit în străinătate.

Trebuie să avem permanent în vedere că fiecare popor, fie el mare sau mic, a contribuit, contribuie și va contribui la îmbogățirea patrimoniului civilizației universale care se compune, pină la urmă, din ceea ce au creat toate națiunile lumii. Din acest punct de vedere, popoarele, ca și oamenii, sînt pe deplin egale. Mare este acel popor care se străduiește să dea cel mai mult contribuție și cauzei păcii în lume. Tocmai acestui țel îi consacră energia, talentul și forța creatoare poporul nostru care, făurindu-și propriul viitor fericit, contribuie la făurirea zilei fericite de mine a umanității.

Tovarăși,

Am prezentat Comitetului Central principalele probleme ale activității politice-educative. Am enunțat direcțiile fundamentale ale activității partidului și statului în vederea perfecționării tuturor laturilor vieții economico-sociale, creării cadrului organizatoric și juridic adecvat, care să ducă la așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste, la ridicarea nivelului general al cunoașterii și la deschiderea largă a căilor pentru afirmarea în viață a acestor principii.

Realizarea acestor obiective de importanță vitală pentru făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate impune unirea tuturor forțelor de care dispune partidul, statul, societatea noastră. Totodată este necesar ca problemele perfecționării relațiilor sociale, ale educației să devină cauză permanentă a întregului po-

por. Numai cu participarea tuturor oamenilor muncii vom putea rezolva cu succes aceste probleme deosebit de complexe.

Noi, membrii Comitetului Central al partidului, toți activiștii de partid și de stat, purtăm o mare răspundere în fața partidului și a poporului pentru realizarea programului multilateral de ridicare a patriei pe noi culmi de progres și civilizație, pe culmile înalte ale comunismului.

La Plenară participă mulți activiști de partid din anii ilegalității. Vă amintiți, tovarăși, în ce condiții a trebuit să lucrăm. Înfruntînd represaliile și teroarea am intrat în rîndurile mișcării revoluționare, comuniste pentru a lupta împotriva asupriilor sociale și naționale, pentru înfăptuirea unei lumi mai drepte, care să asigure întregului popor condiții egale de viață atît materiale cît și spirituale. În cele mai grele împrejurări — cei care au stat în închisori și lagăre își amintesc — ne preocupăm continuu de ridicarea nivelului politic și ideologic, discutăm și gîndeam cum să realizăm în viață idealurile socialismului și comunismului.

Astăzi partidul nostru are răspunderea istorică de forță conducătoare a societății românești. Spre partid se îndreaptă nădejdea întregului popor. Noi, activiștii partidului, fiecare la locul său de muncă, sîntem chemați să răspundem acestor nădejdi, să realizăm în viață idealurile pentru care am luptat învingînd atîtea greutăți. Sînt convins că toți activiștii de partid și de stat, toți comunistii își vor face pe deplin datoria muncind fără odihnă pentru realizarea acestor sarcini, veghînd permanent la întărirea partidului, la unitățile sale, aceasta constituind garanția că partidul își va îndeplini în cele mai bune condiții misiunea sa istorică.

Sîntem convinsi că plenera Comitetului Central va aproba în unanimitate hotărîrile Comitetului Executiv și direcțiile principale ale activității ideologice din prezenta expunere, că toți membrii Comitetului Central, toți participanții la plenară vor acționa pentru realizarea acestui program.

Așa cum au arătat dezbaterile de pină acum din partid, măsurile și direcțiile fundamentale pe care le stabilim corespund în întregime necesităților dezvoltării societății noastre, voinței întregului partid, a întregului nostru popor. Realizarea lor în viață, ridicarea nivelului muncii ideologice și educative în general, vor exercita o puternică influență pozitivă asupra întregii activități a partidului, a poporului nostru, asupra întregii dezvoltări a națiunii noastre socialiste.

Aceasta se va reflecta, fără îndoială, în realizarea în mai bune condiții a prevederilor planului cincinal, în perfecționarea relațiilor de producție, a conducerii activității economico-sociale, în ridicarea continuă a bunăstării și fericirii întregului popor.

Avem în fața noastră o mărețată perspectivă izvoită din realitățile lumii contemporane. Să muncim în așa fel încît să transformăm perspectiva în realitate vie. Avem toate condițiile pentru aceasta și în primul rînd avem un partid puternic, un popor minunat care înfăptuiește cu fermitate politica internă și externă a partidului. Poporulul să-l închinăm întreaga noastră activitate, întreaga noastră viață. Să muncim neobosit pentru a asigura poporului român un loc demn în rîndul națiunilor socialiste, în rîndul tuturor națiunilor lumii, o viață liberă, independentă, tot mai fericită, un viitor luminos comunist.

Înfăptuind cu succes programul dezvoltării multilaterale a României socialiste, noi ne îndeplinim atît principala noastră îndatorire națională cît și principala obligație internațională. Prin aceasta ne aducem o contribuție prețioasă la dezvoltarea marxism-leninismului în lume, la cauza prieteniei între popoare și a păcii în lume. (Aplauze puternice, prelungite).

